Cena 6 hal.

Nr. 698. Kraków, Poniedziałek 27. Grudnia 1915. Rok XXIII.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., za odnoszenie do domu dopłaca się 90 hal. miesięcznie.

Na prowincyi miesięcznie z dwurazową przesyłką 3 kor. 30 h., z jednorazową przesyłką 2 kor. 70 h. Kwartalnie z dwurazową przesyłką 9 kor. 80 h., z jednorazową przesyłką 8 kor. W państwie niemieckiem kwartalnie 10 kor., w innych państwach kwartalnie 12 kor. Zmiana adresu 40 halerzy.

Cena numeru pojedynczego 6 halerzy.

GŁOS NARODU

Wychodzi 3 razy dziennie.

WYDANIE WIECZORNE.

Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty nadsyłać należy franko do Administracyi „Głosu Narodu". — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencyi przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckiem. Reklamacye nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcya nie zwraca.

ADRES RED: Ul. św. Tomasza l. 35: Adr. telegr.: „Głos Narodu" Kraków. Telefon redakcyjny Nr 190. — Telefon administracyi i drukarni Nr 3344.

Biuletyn austro-węgierski.

Urzędownie ogłaszają: **Wiedeń**, d. 27. grudnia 1915.

Rosyjski teren wojenny.

Położenie niezmienione.

Włoski teren wojenny.

Akcya włoskiej artyleryi przeciw tyrolskiemu południowemu frontowi była wczoraj znowu bardziej ożywiona.

Podczas walki stoczonej na jednem z wschodnich wzgórz doliny Adygi (Etsch) stracił nieprzyjaciel 200 ludzi w zabitych i rannych.

Na froncie Soczy odosobniony ogień działowy.

Południowo-wschodni teren.

Żadne szczególniejsze wydarzenia.

W Bjelopolu zniesiono dotąd jako łup 5400 sztuk ręcznej broni palnej.

Zastępca szefa sztabu generalnego **v. Hoefer**, polny marszałek porucznik.

Biuletyn turecki.

Konstantynopol. Dnia 26. grudnia. Doniesienie ajencyi telegraficznej Milli. Główna kwatera turecka donosi:

Wojownicy szeików Senussi prowadzą w dalszym ciągu skuteczne ataki przeciw Anglikom w Egipcie. Okolica Siwah została w zupełności oczyszczoną z Anglików. Kolumna posuwająca się naprzód wzdłuż brzegu Leere zaatakowała położoną 240 kilometrów na wschód od Sollum miejscowość Matruh. Podczas walki zginęło 300 Anglików, reszta uciekła w kierunku wschodnim .W Matruh zdobyto dwa działa polowe, mnóstwo amunicyi, dziesięć automobilów w tem trzy automobile pancerne, mnóstwo materyału wojennego.

W nocy na dzień 25. grudnia zmusiła nasza artylerya do oddalenia się nieprzyjacielskie torpedowce ostrzeliwujące miejsce do lądowania w Ariburnu. Na froncie Sed-il-Bahr wyrzucił nieprzyjaciel wielką ilość bomb i torped powietrznych. Nasza artylerya zniszczyła kilka stanowisk nieprzyjaciela do wyrzucania bomb i wyrządziła znaczne szkody w pierwszej i drugiej linii nieprzyjacielskich rowów strzeleckich. Nasza artylerya uzyskała cztery celne strzały na nieprzyjacielski krążownik, który ponownie ostrzeliwał Alczitepe i okolicę. Nasze bateryе wybrzeżne ostrzeliwały skutecznie miejsce lądowania w Sed-il-Bahr i zborny punkt nieprzyjaciela w zatoce Morto, nieprzyjacielskie rowy strzeleckie w okolicy potoku Kerevisdere, kolumnę rezerwową na zachód od Eskihisarlik i bateryе haubic nieprzyjacielskich, przyczem wyrządziła znaczne szkody. W zatoce Morto zatopiono dwie opancerzone szalupy. Na południe Sed-il-Bahr nieprzyjacielski torpedowiec został trafiony bombą rekognoskującego samolotu.

Grecya a Włochy.

Ateny (Tel. B.). Doniesienie ajencyi Havasa. Rząd grecki polecił posłowi w Rzymie, aby przedsięwziął u rządu włoskiego przyjazny krok, celem wywiedzenia się o rozmiarach i celu włoskiego przedsięwzięcia w Walonie. Rząd włoski dał najlepsze zapewnienia, prosił nawet o współdziałanie Grecyi, aby rozpoczęte dzieło doprowadzić do dobrego końca. Według doniesienia dzienników rokowania między obu rządami są dalej prowadzone. Istnieje zgoda, że prawa nabyte dotychczas przez Grecyę w okolicy Walony muszą być zabezpieczone.

Bułgarya a Grecya.

Berlin (Tel. pryw.). Wedle berlińskiego „Tagu" „Daily Chronicle" donosi z Aten: Rząd grecki wygotował nowy protest przeciw przekroczeniu granicy przez armię bułgarską. Uczynił to jedynie dla uzasadnienia swej bezpartyjności w strzeżeniu swej neutralności. Poza tem otrzymał rząd grecki dostateczną rękojmię, że zajęte obszary po ukończeniu wojny powrócą nieuszczuplone do Grecyi.

Armia bułgarska oczekuje.

Berlin (Tel. pryw.). Wedle berlińskiego „Tagu" były minister bułgarski Malinow miał oświadczyć przedstawicielowi tejże Agencyi Havasa: „Wypędziliśmy Anglików i Francuzów poza granicę grecką. Od stanowiska Grecyi zależy wyłącznie, czy po serbskiej tragedyi nastąpi nowy dramat czy komedya. Armia bułgarska będzie wyczekiwać jakie stanowisko zajmie Grecya. My Bułgarzy wszakże złożymy broń dopiero po zawarciu ogólnego pokoju.

Dookoła Salonik.

Sofia. (Tel. pryw.) Jedyne, dotychczas istniejące bezpośrednie połączenie kolejowe między Grecyą a Bułgaryą jest obecnie przerwane. Urządzenia pocztowe i telegraficzne już przedtem Anglicy zarekwirowali. Ostatni podróżni, którzy przybyli z Salonik, opowiadają: Generał Sarrail jest tam rzeczywistym władcą. Między nim a greckim generałem Palisem w ostatnim czasie znowu przyszło do nieporozumień. Okazuje się, że rząd grecki nie chce już więcej pod żadnym warunkiem ustępować Anglikom i Francuzom. Wojska czwórporozumienia fortyfikują linię Guemendie — Saloniki. budują fortyfikacye na około samych Salonik. oraz umacniają półwysep Chalcydyjski, jako trzecią linię obronną. Francuzi zajęli stanowiska na prawym brzegu Wardaru, Anglicy na lewym. Dotychczas wylądowało okrągło 230.000 Anglików i Francuzów.

Wojska greckie zostały wycofane z wojennej strefy anglo-francuskiej i w pełnej zbroi obsadziły granicę zachodnią i wschodnią tej strefy. Świeżo usiłowało czwórporozumienie obsadzić Kavallę, rząd grecki jednakże energicznie przeciwko temu zaprotestował. Mocarstwa centralne z każdym dniem zyskują w Grecyi na sympatyi.

Przed nowemi walkami.

Lipsk. (Tel. pryw) „Leipziger N. Nachr." donoszą z Bukaresztu: Pewna osobistość, stojąca w bliskich stosunkach z czwórporozumieniem złożyła wobec redaktora bukaresztеńskiego „Adverul" następujące oświadczenie: Czwórporozumienie jest dokładnie poinformowane o zapatrywaniu mocarstw centralnych, jakoby akcya czwórsojuszu na Bałkanie już ustała. — Mniemanie to jest jednakże błędnem. Państwa „ententе'y" nie mogą opuścić interesów bałkańskich; owszem stoją one wobec nowych zadań, wśród których Rosya ma odegrać główną rolę. Bułgarya musi zostać ukaraną. Nowe wojska zostaną niebawem skoncentrowane w Walonie. Rokowania w tym kierunku podjęte we Włoszech przybierają korzystny obrót.

Niecierpliwość Bułgaryi.

Lipsk. (Tel. pryw.) Według doniesienia „Leipz. Neueste Nachrichten" z Sofii polityczne i wojskowe koła bułgarskie z niecierpliwością żądają natychmiastowego podjęcia akcyi przeciw ekspedycyi czwórporozumienia. Organ socyalistyczny „Grod" stwierdza, że wojna, skoro ją już zaczęto, winna być prowadzoną przy użyciu wszystkich środków.

Sprawozdania nieprzyjacielskich sztabów.

Komunikat włoski.

Wiedeń. (T. B.) Z wojennej kwatery prasowej donoszą: Biuletyn wojenny włoski z dnia 23 b. m. brzmi: Pojedynek artyleryi na całym froncie. Nieprzyjacielska artylerya ostrzeliwała niektóre miejscowości, nasza artylerya wzięła pod ogień stacyę kolejową w Levico, koszary i wojskowe objekty w Tolminie.

Komunikat czarnogórski.

Cetynia (Tel. pryw.). Nieprzyjaciel umocnił front Sandżaku i ewakuował całą ludność wraz z bydłem z prawego brzegu Tary. Odparliśmy w okolicy Berany ataki nieprzyjacielskie. Nieprzyjaciel poniósł znaczne straty, a w ręce nasze dostało się kilku jeńców.

Rumuńskie zboże.

Kolonia (Tel. pryw.). Jak donoszą z Bukaresztu do „Köln. Volkszt" został tam w dniu 23. grudnia br. po blizko dwumiesięcznych obradach, podpisany układ, regulujący obrót zbożowy między Austro-Węgrami, Niemcami i Rumunią. Układ ten normuje wywóz oddawna zakupionych i po większej części zapłaconych już towarów zbożowych z Rumunii do państw centralnych, jak niemniej zabezpiecza dostawę ich liniami kolejowemi i wodnemi. Równocześnie przewiduje traktat zakupno nowych towarów w ilości 500.000 ton, z czego przypada 40% na pszenicę i żyto, 10% na owies, 15% na jęczmień 20% na kukurydzę, a 15% na groch i fasolę. Uregulowano również ceny, które są niższe od ustanowionych przez rumuńskie komisye sprzedaży cen minimalnych. Zapłata następuje przy przekroczeniu granicy, ewentualnie przy opuszczaniu rumuńskich portów dunajowych. Dostawa ma być uskutecznioną do końca kwietnia 1916 r. Kupującym centralom przysługuje jednakże prawo jednomiesięcznego przedłużenia terminu dostawy. Równocześnie przyszedł do skutku układ z narodowym bankiem rumuńskim co do sposobu zapłaty. Aby uregulować żeglugę na Dunaju utworzono koło Żelaznej Bramy stacyę do przeładowywania z odpowiednią ilością elewatorów.

W. ks. Mikołaj w Petersburgu.

Petersburg. (Tel. pryw.) Petersburska „Rjecz" donosi, że w. ks. Mikołaj Mikołajewicz został powołany z Kaukazu do Petersburga, celem wzięcia udziału w nader ważnej naradzie wojennej, w której mają zasiąść nadto przedstawiciele Anglii, Francyi i Japonii.

Wiadomości telegraficzne

(Telegramy „Głosu Narodu" z dnia 28 grudnia.)

Przybycie króla Piotra do Włoch.

Rzym (Tel. B.). Doniesienie ajencyi Havasa. Król Piotr serbski przybył z Walony do Włoch.

Oddanie jeńców Włochom.

Berlin (Tel. pryw.). Jak „Vossische Zeitung" donosi „Gazette di Venezia" przynosi wiadomość, że 20.000 jeńców austryackich, którzy zrobili ciężką drogę ze Starej Serbii do Albanii ma być oddanych w Walonie Włochom.

Sąd rosyjski.

Rotterdam (Tel. pryw.). Biuro Reutera donosi z Petersburga: Pułkownik Szumski, wojskowy sprawozdawca „Birżewija Wiedomosti" uważa za rzecz wykluczoną, jakoby Niemcy mogli rozpocząć ofenzywę na froncie zachodnim, motywując to tem, że armia niemiecka uwięziona na froncie wschodnim, nie będzie mogła wycofać swych wojsk, bez narażenia się w tem miejscu na wielkie niebezpieczeństwo.

Przesilenie w Persyi.

Teheran (Tel. B.). Doniesienie Biura Reutera. Gabinet ustąpił. Szach zamianował ks. Fetmanna prezydentem ministrów. Biuro Reutera oświadcza, że jest to wielkie dyplomatyczne zwycięstwo czwórporozumienia.

Przyczynek do oceny twierdz.

„Fremdenblatt" zamieszcza pod powyższym tytułem artykuł obrońcy Krakowa, zbrojmistrza eksc. Karola Kuka, który poniżej zamieszczamy:

Sądy o znaczeniu i wartości twierdz oddawna już były podzielone. Nie należy się więc dziwić, że i obecnie dają się słyszeć głosy, które na podstawie doświadczeń obecnej wojny, odmawiają na przyszłość twierdzom wszelkiego znaczenia; wszak zdobyto już do dzisiejszego dnia na rozmaitych terenach wojny około 40 wybudowanych w czasie pokoju twierdz, podczas gdy tylko mała ilość wielkich twierdz zdołała wywrzeć na wypadki wojenne decydujący wpływ; do tych ostatnich należą twierdze Przemyśl i Kraków.

Znaczenie i wpływ Przemyśla, rozciągało się na wiele miesięcy i rzeczy te są powszechnie znane. Co się tyczy Krakowa, to twierdza ta w listopadzie i grudniu 1914 roku była jednym z decydujących czynników, które zmieniły bieg wypadków wojennych, wspierając trudne operacye pierwszej i czwartej armii i powstrzymując nadciągające od północy i wschodu masy nieprzyjacielskie.

Przykład ten bezsprzecznie powinien być przekonujący. Zawsze jednak wielu ludzi ocenia działalność twierdz z punktu widzenia ich współdziału z operującymi związkami armii, podczas gdy te sukcesy, które należy zapisać wyłącznie na rachunek twierdzy jako takiej, dają się ocenić jedynie na podstawie dokładnej znajomości przebiegu walk w obszarze twierdzy.

W tym jednak celu należałoby zbadać działalność każdej twierdzy z osobna na różnych terenach wojennych, a więc także i tych twierdz, które nie stawiły żadnego oporu lub opór był niewystarczający; wówczas częstokroć okaże się, że działalność twierdzy musiała zawieść jedynie z tej prostej przyczyny, iż przy wyposażaniu jej nie zwracano koniecznej uwagi na pewne zasadnicze warunki. Należy się z wyrokiem końcowym być bardzo ostrożnym, szczególnie jeśli się zważy, ile mamy do zawdzięczenia dziś jeszcze naszym umocnieniom w Tyrolu i obwarowaniom w Dardanelach.

Jedno jest tylko rzeczą pewną: z uwagi na nowe skuteczne techniczne środki walki, muszą doznać wielkich przemian tak pozycye bojowe, jak i wewnętrzne urządzenia twierdz, tak, iż przyszli budowniczowie twierdz nie wspominając już z umysłu o ich fortyfikatorach staną przed bardzo interesującemi zagadnieniami.

Niemieckie sprawozdanie o zabytkach w Polsce.

Czytamy w berlińskim „Vorwärtsie": Tajny radca Clemen z Bonn złożył po dwumiesięcznym objeździe po wschodniem terytoryum wojennem urzędowe sprawozdanie o stanie tamtejszych zabytków sztuki, którego obszerne streszczenie zamieszcza poświęcone sztuce pismo niemieckie „Kunstchronik".

Z dwóch głównych okresów historyi sztuki zachowały się w obsadzonych przez nas ziemiach pomniki sztuki z okresu późnego gotyku, który przeciąga się tutaj aż do 16 stulecia i następnie z okresu baroku. Mimo długiego okresu trwania operacyj wojennych na wschodzie, straty najważniejszych narodowych pomników Polski, Litwy i Kurlandyi ani w przybliżeniu nie były tak wielkie jakto pierwsze niepokojące wieści ogłosiły, i wszystkie mocniejsze budowle jeszcze przed nadejściem zimy zostały zabezpieczone.

Największe zniszczenia są do zanotowania w tych okolicach, gdzie walka pozycyjna między Niemcami a Rosyanami trwała miesiącami. I tak przedewszystkiem w odcinku Bzury-Rawki, dalej w obszarze między granicą wschodnio-pruską a Narwią, i na linii, która na wschód od Suwałk i Augustowa biegnie równolegle do pruskiej granicy.

Z budowli kościelnych z okresu późnogotyckiego przedewszystkiem zanotować należy zniszczenie dwóch starych kościołów w Królestwie Polskiem a mianowicie kościoła w Brochowie i Przasnyszu. Kościół w Brochowie na prawym brzegu Bzury jest głównym pomnikiem późnego gotyku w całej północnej Polsce. Zbudowany w 15 stuleciu, stanowił on rodzaj warownego kościoła, otoczonego regularnym murem z warownemi basztami po rogach. W mury uderzyło tyle granatów, że o odbudowie ich trudno mówić. W podobnym stanie znajduje się stary kościół pobernardyński w Przasnyszu, budowla z drugiej połowy 15 stulecia. Nadto ucierpiał wiele cały szereg innych budowli z linii Bzury—Rawki.

W Kaliszu mimo szalejącego pożaru główne zabytki ocalały. W Kownie podczas drugiego ostrzeliwania ucierpiała wiele malownicza stara część miasta; silnie uszkodzony tu został przedewszystkiem stary, z 15 stulecia pochodzący ciosowy kościół św. Jerzego. Płock, dawna rezydencya książąt mazowieckich, a przedewszystkiem jego dwuwieżowa położona wysoko nad Wisłą i pochodząca z 12 stulecia katedra, dalej Włocławek z gotycką katedrą z r. 1365 i klasztor OO. Paulinów w Częstochowie na szczęście pozostały nienaruszone.

Zabytki baroku znajdują się przedewszystkiem w Warszawie i Wilnie. Warszawskie budowle barokowe częściowo nic nie ucierpiały, częściowo zaś, jak np. najbardziej narażony zamek królewski poniosły szkody nieznaczne. Natomiast wnętrza tak zamku, jak częściowo również słynnych pobliskich pałaców królów polskich w pobliżu Warszawy, w zupełności ogołocono.

Na wschód od Wisły i na wschód od linii Narwi i Niemna zniszczyli Rosyanie przy odwrocie wszystkie miejscowości, spalili i zrównali z ziemią wszystkie wsie, dwory i pałace. Setki kilometrów można w tym obszarze przebyć, nie napotkawszy na nieuszkodzone domostwa.

Wilno na szczęście nic nie ucierpiało. W Szawlach przy ogólnym pożarze ocalał wysoko położony kościół, który Niemcy przy drugiem ostrzeliwaniu oszczędzili. W północno-zachodniej Kurlandyi spustoszenia są małe.

Niemiecki zarząd otoczył pomniki te swoją opieką, tak jak to uczynił na zachodzie. Powołał do życia organizacyę dla całego obszaru, a przeciw sprzedaży i rozdrapaniu kościelnych i świeckich zabytków ruchomych poczynił odpowiednie zarządzenie.

KRONIKA.

Książę-Biskup Sapieha wśród młodzieży rękodzielniczej. W piątek, 24. grudnia b. r. odbyła się w bursie dla młodzieży rękodz. przy ul. Krupniczej wigilia dla chłopców pozbawionych domowych ognisk. Wśród młodych terminatorów wybijały się szare mundury żołnierskie starszych członków Związku, rannych, chorych i urlopowanych, którzy spędzić przyszli uroczystą chwilę tu, gdzie zawsze zastępowano im rodzinę i dom. Ucztę wigilijną zaszczycił swą obecnością Książę-Biskup Sapieha, który po zwiedzeniu bursy i sypialń zamieszkałych przez terminatorów, zasiadł do stołu, przysłuchując się kolendom, jakie przy oświetlonem drzewku śpiewano. Trzykrotnym wiwatem „Niech żyje" żegnano serdecznie ukochanego przez cały naród polski duszpasterza, prawdziwego opiekuna i przyjaciela polskiej młodzieży rękodzielniczej. Chłopcom przy stole usługiwały panie pracujące w Związku, które także zajmowały się gorliwie i z całem poświęceniem urządzeniem uczty. — O północy udano się wspólnie na mszę pasterską do poblizkiej kaplicy Sióstr Nazaretanek, którą odprawił prezes Związku, X. M. Z. Kuznowicz.

„Gwiazdka" w szpitalach krakowskich. Jak już w porannem wydaniu naszego pisma donosiliśmy, prawie we wszystkich szpitalach krakowskich odbyła się uroczystość „Gwiazdki" dla rannych i chorych żołnierzy. Główna uroczystość odbyła się w szpitalu garnizonowym pod przewodnictwem p. generałowej Kukowej i przy współdziałaniu pań: hr. Choryńskiej, hr. Szeptyckiej, kapitanowej Oxenheimer i nadporucznikowej Auslmowej. W jednej ze sal zebrali się goście i ranni oraz rekonwalescenci. Zapalono na choince świeczki, a muzyka, utworzona z podoficerów służby sanitarnej, wykonała „Święto Chrystusa". Potem zabrał głos komendant szpitala starszy lekarz sztabowy Dr Michl, który swe serdeczne przemówienie zakończył okrzykiem na cześć cesarza. Odśpiewano hymn ludów, poczem mowca zwrócił się do JE. p. Kukowej z gorącem podziękowaniem za opiekę nad chorymi i rannymi żołnierzami; następnie wzniósł okrzyk na cześć komendanta twierdzy JE. Kuka, jego małżonki oraz wszystkich pań i panów, którzy przyczynili się do urządzenia „gwiazdki". Naczelny lekarz oddziału Dr Latkowski przemówił do żołnierzy po polsku. Panie rozdały między 1500 chorych i rannych żołnierzy podarki, zakupione głównie za pieniądze, zebrane w miejscu drogą składek.

Powołanie pod broń. Na murach miasta pojawiło się ogłoszenie magistratu, zawiadamiające o powołaniu pod broń pospolitaków, uznanych przy ostatnim przeglądzie za zdolnych do służby wojskowej z bronią w ręku. Powołani zostali pospolitacy, ur. w latach 1871 i 1870 na dzień 17-go stycznia, ur. w latach 1867, 1866 i 1865 na dzień 25 stycznia. Wszyscy zgłosić się mają w komendach uzupełniających pułków, które im w legitymacyjnych kartach wyznaczono.

Zmiany w magistracie krakowskim. Jak nam komunikują, Wydział wojskowy Va magistratu przeszedł obecnie — na żądanie wojskowości — pod bezpośrednie kierownictwo komisarza fortecznego, delegata Dra Fedorowicza. Wydział ten obsadzony został urzędniczym personalem konceptowym, z radcą namiestnictwa Drem Stranskim na czele. Chwilowo Dra Stranskyego zastępuje starszy komisarz powiatowy Dr Stroka.

Zarządzenia przeciw chorobom zakaźnym. Z powodu wypadków chorób zakaźnych w naszem mieście, urząd zdrowia polecił lekarzom miejskim wykonywanie ścisłej kontroli sanitarnej nad szwalniami, warsztatami krawieckimi i kuśnierskimi, uskuteczniającymi roboty wojskowe, aby tą drogą nie zawleczono do Krakowa chorób zakaźnych z okolic dotkniętych zarazą.

Ilość lwowskich uchodźców, pozostających jeszcze w Wiedniu, wynosi, według informacyi „Dziennika Polskiego" nie wiele więcej, jak 20.000. Ponadto w innych miejscowościach Dolnej Austryi znajduje się jeszcze około 6.000 lwowskich tułaczy. Są to przeważnie ludzie proletaryatu, a nadto trochę rękodzielników, urzędników prywatnych itd.

Ze Lwowa. Polski Zw. Niewiast katol. otwiera dnia 1 stycznia przy pl. Kapitulnym 6 kuchnię dla studentów. Możność otwarcia tej kuchni w czasach takiej drożyzny zawdzięcza P. Z. N. K. hojnemu darowi Lwowskiej Delegacyi K. B. K. w kwocie 2000 koron, kapitule metropolitalnej, która dała bezpłatny lokal za wstawieniem się czcigodnego, znanego ze swej gotowości służenia i wspierania wszystkich instytucyj humanitarnych X. kanonika hr. Badeniego, jego wspaniałomyślnej ofierze w kwocie 400 K, datkowi hr. St. Badeniego w kwocie 100 K i pomocy reprezentacyi miasta.

Dwa osobno dotychczas istniejące szpitale, a mianowicie ospowy w Kleparowie i zakaźny w Zamarstynowie, zostały w d. 18. bm. połączone w jeden szpital zakaźny w Zamarstynowie. Kierownictwo połączonego tego szpitala powierzył zarząd miasta Drowi Bandrowskiemu. Pielęgnacyę chorych, tudzież dział gospodarczy sprawują gorliwie SS. Maryanki.

„Kuryer lwowski" donosi, że d. 25 bm. pozbawił się życia w straszny sposób niejaki Jan Władysław Fenik, em. kancelista sądowy, zamieszkały przy ul. Supińskiego l. 20. Fenik oblawszy się naftą w mieszkaniu udał się do miejsca ustępowego, gdzie się podpalił. Denat cierpiał od dłuższego czasu na zaburzenia umysłowe, co było niezawodnie powodem strasznego czynu.

Otwarcie ruchu pocztowego dla przesyłek prywatnych pakietów pocztowych do armii w polu zostało wprowadzone z dniem 24. grudnia br. do poczt polowych Nr 189,19/ i 22/II.

Obrazy do ołtarzy
Feretrony, Krzyże,
Kanony na ołtarze

dostarcza najtaniej

STANISŁAW RĄB
handel artykułów religijnych, obrazów, ram i galanteryi
Kraków, Sławkowska 4. 2164

dostarcza najtaniej

Obrazki na kolędę
w wielkim wyborze
o cenach dawnych.

Ważne
dla gmin i komitetów odbudowy.

PAPY DACHOWE

wszelkiego gatunku dostarcza w każdej ilości
KRAKOWSKA FABRYKA PRODUKTÓW TEROWYCH PAPY DACHOWEJ I ASFALTU
Inż. WŁADYSŁAW KUCHARSKI
Podgórze-Zabłocie
Dla komitetów odbudowy stosuje się
= **ceny ściśle fabryczne.** =

Ćwierć wieku pracy dziennikarskiej i ciągłego postępu mieć będzie wkrótce za sobą

„GŁOS NARODU“

codzienne pismo polityczne bezpartyjne, które jako program postawiło sobie: wypracowywanie rodzimych sił w narodzie, a w szczególności dźwignięcie i rozwój żywiołu chrześcijańsko-polskiego w naszych miastach. Rosnące koło przyjaciół, którzy skupiają się przy tym programie, pozwala pismu na nieustanne doskonalenie się. Dzięki temu

wobec wojny światowej

mógł „Głos Narodu“ stanąć na wysokości dziennikarskich zadań, dając Czytelnikom swym bogaty i z najpoważniejszych źródeł czerpany materyał informacyjny w telegramach, listach i artykułach. Znaczne rozszerzenie łamów przy dwurazowem wydaniu dziennika umożliwia szybkie i pełne odzwierciedlanie całego ogromu zdarzeń, jakie niesie przełomowa chwila obecna. Na tle tego przełomu wyłaniająca się na nowo

sprawa polska

w swem szerokiem międzynarodowem znaczeniu jest od początku wojny przedmiotem szczególnie bacznej uwagi „Głosu narodu“, który notuje wszechstronne fakty i objawy jej rozwijania się i zapisuje skrzętnie głosy opinii obcej, mogące być wskaźnikiem dla ukształtowania się przyszłości. Równolegle z tem „Głos Narodu“ najżywszą uwagę poświęca

odbudowie kraju

nawiedzonego zniszczeniem wojny i opiece nad ludnością, dotkniętą jej klęskami, łącząc troskę o dzień dzisiejszy z wytężoną czujnością wobec jutra.

„Nic nad dobro narodu!“ Temu wskazaniu pozostaje wiernym dziennik, który nigdy nie stał na usługach partyj i koteryj, który zawsze oceniał zjawiska naszego życia pod kątem interesu całości i w służbie najczystszych ideałów narodowych upatrywał swą racyę istnienia.

Założenie to odbija się w doborze piór i talentów, które stale lub przygodnie grupują się przy „Głosie Narodu“. W ciągu wojny zabierali głos w różnych sprawach, lub zamieścili swe prace:

Dr Klemens Bąkowski, Prof. Fr. Bujak, E. Buynowski, X. Prof. Ant. Bystrzynowski, A. Chołoniewski, S. Chmurkowski, Dr Fr. Duda, Dr Tad. St. Grabowski, Jan Grzegorzewski, Inż. Tadeusz Harajewicz, Prof. Z. Jachimecki, X. Janicki, Prof. St. Jentys, Jan Kasprowicz, Dr Wilhelm Kahl, X. L. Kasprzyk, Prof. W. Kiecki, Dr L. Kolankowski, Dr Feliks Koneczny, Prof. St. Kutrzeba, Dr Antoni Korczyński, X. Dr. Korzonkiewicz, Red. Fr. Krysiak, Poseł Zygmunt Lasocki, Dr Ernest Łuniński, Jan Matyasik, X. Prof. Michalski, Wilhelm Mitarski, Dr Er. Moniółowski, Dr. J. Muczkowski, Prof. Fryderyk Müller, Inż. Tadeusz Niedzielski, Prof. Kazimierz Rogoyski, Prof. M. Rostworowski, Prof. W. Rubczyński, Dr Mikołaj Rudnicki, X. Dr Starowieyski, Wincenty Stroka, Prof. Wacław Sobieski, Prof. St. Surzycki, Dr. J. Ujeyski, Prof. L. Wachholz, Dr H. Wielowieyski, Roman Wyoczyński, X. Adam Woroniecki, X. Prof. Kazimierz Zimmerman.

„GŁOS NARODU“ rozporządza szeregiem własnych korespondentów w kraju i na obczyźnie.
„GŁOS NARODU“ zamieszcza szybkie i dokładne sprawozdania z obszarów Polski, nawiedzonych wojną.
„GŁOS NARODU“ daje barwne opisy walk naszych bohaterskich Legionów.

Wieczorny dział powieściowy przynosi zajmującą i doborową lekturę na wolne chwile.

Przedpłata wynosi w Krakowie miesięcznie Koron 2, kwartalnie 6, z odnoszeniem do domu dopłata miesięczna 60 hal. Na prowincyi miesięcznie z dwurazową wysyłką Kor. 3·20, z jednorazową 2·70. Kwartalnie z dwurazową wysyłką Kor. 9·60, z jednorazową Kor. 8. Adres Administracyi: Kraków, ul. św. Tomasza, 26.

PRYWATNE
GIMNAZYUM REALNE
W ZAKOPANEM
Z prawami szkół publicznych od kl. I-VI. włącznie

prowadzi w b. roku szkolnym kursa naukowe dla uczniów gimnazyów klasycznych od kl. I-VIII, i dla uczniów szkół realnych od kl. I-VII. nadto kurs przygotowujący do szkoły średniej i oddzielne kursa naukowe dla dziewcząt.

Przy Zakładzie istnieje internat dla chłopców pod kierunkiem Dra J. Jarosza.

Bliższych wyjaśnień udziela dyrekcya Zakładu, Zakopane, willa „Podlasie“

Em. Jac. Friedmann & Bracia
Tassauerska fabryka papieru i zastępstwo fabryk papieru
Berno, Morawa.

Największy skład papierów do pisania, druku, kancelaryjnych, kartonów, kolorowych i konceptowych dla drukarń, następnie papier Cellulose, Shealings, Superior i pakowy Hawana, jakoteż i papiery adjustowane dla wszystkich branż. Próbki wszystkich znajdujących się na składzie papierów na żądanie bezpłatnie i franko.

Józef Kuczmierczyk
Nr. Telef. 394 **Kraków, ulica św. Anny** Nr. Telef. 394
poleca:
Wielki wybór kompotów i marmolady
Konserwy mięsne i jarzynowe,
Zdrowotne wino Vérmouth,
wina reńskie i krajowe, maderę i malagę kuracyjną, wino słodkie muszkatołowe.
Szampany oryg. i krajowe
Koniaki francuskie i krajowe, Benedyktynkę oryg.
Łosoś wędzony
oraz wszelkie delikatesy i towary kolonialne.

Poszukuję posady
kasyera lub magazyniera
Posiadam odpowiednie kwalifikacye, oraz poważne polecenia.
Łaskawe zgłoszenia do Adm. „Głosu Narodu“ pod Legitymacya Nr. 61955.
2182

Zakład św. Józefa
dla osieroconych chłopców fundacyi Piotra Michałowskiego
Rok założenia 1848. **Rok założenia 1848.**
w Krakowie, ul. Karmelicka 66.
Telegramy: Józefici, Kraków.
poleca
Rośliny doniczkowe i dekoracyjne, bukiety, wieńce ze sztucznych kwiatów, wszelkie wyroby w zakres kwieciarstwa wchodzące.
Drzewka owocowe karłowe i pienne, porzeczki, agresty, maliny, krzewy ozdobn. mabonie, magnolie, cisy kuliste, bzy białe i liliowe, thuje, świerke srebrne i złote, półkuliste i piramidalne, róże Polianty sztamowe, róże kirżaczaste w różnych gatunkach, dentoje białe i różowe. — Maść ogrodnicza najlepszego wyrobu. Specyalność: Bluszcze wielkolistne i barwinek do obsadzania grobów, cyklameny, chryzantemy zwykłe i japońskie. Zamówienia wykonuje się odwrotną pocztą. — — Cenniki na żądanie.

Polonia.
Jedyna kolorowa reprodukcya słynnego obrazu **mistrza Matejki** z muzeum ks. Czartoryskich.
Najnowszy wyraz techniki reprodukcyjnej.
Wydanie popularne wiel. 52×42 — cena K 3·—, wydanie wytworne na papierze chińskim lub holenderskim wiel. 50×65 cena K 10·—.
Każdy egzemplarz numerowany i sygnowany.
Do nabycia we wszystkich księgarniach oraz sklepach i składnicach Ligi kobiet. 2102

BIURO TECHNICZNE inż. W. Drzymuchowskiego
przeniesione z hotelu Krakowskiego do lokalu przy ul. Sławkowskiej L. 21,
prowadzi na składzie znane z dobroci, światowej marki szczeliwo »VAS« »BLACK«, jedynie najlepsze do uszczelniania dławic maszyn parowych, pomp parowych, wentyli itp.
Dostarcza w najlepszych gatunkach i po najniższych cenach oleje: maszynowy, cylindrowy, kompresorowy, motorowy, wazelinę, smar Tovota itp. itp. 2178

Krawieczyznę damską
i bieliznę nową, oraz wszelkie reparacye przyjmuje i wykonuje starannie po możliwie niskich cenach
Wiktorya Podbielska
krawczyni
ul. Poselska l. 20, parter, (oficyny).

T. Cieśliński w Przemyślu
HURTOWNY
: SKŁAD WIN :
ZAPRZYSIĘŻONY DOSTAWCA WIN MSZALNYCH
Wina sto owe węgierskie i austryackie doszły do szalonych cen wobec tego zakupiłem w paśmie gór tokajsko-hegelajskich magnackie starsze roczniki i oferuję:
Samorodner mszalny aromatyczny pełny posilający po Kor. 2·00 — 2·20, za 1 litr w beczce. — Tokaj 2 putowy kuracyjny słodki K. 5·50, Tokaj 3 putowy kuracyjny słodki K. 7·00, Cogniak medycynalny »Contro« flaszka K. 6·50.

OSTATNIA NOWOŚĆ!
Wydawnictwa Księgarni J. Czerneckiego **Kraków SZEWSKA 17.**

Papiery listowe ozdobione wytwornemi reprodukcyami z obrazów
Prof. Piotra Stachiewicza:

Listy Pana Zagłoby. Serya I i II. Bohaterowie arcydzieł Henryka Sienkiewicza.

„Alma Mater“ Serya papierów listowych ozdobionych kompozycyami o nastroju poetycznym i patryotycznym.

„Ad Astra“ Galerya typów kobiecych, pełnych wdzięku i uroku, które w najprzedniejszej reprodukcyi oddają w całej pełni finezyę właściwą rysunkowi znakomitego artysty.

Niema kraju w którym by te papiery listowe nie mogły nazwać się najwytworniejszem wydawnictwem.

Księgarnia I. CZERNECKIEGO Kraków, Szewska 17.
Wielki wybór KART POCZTOWYCH z reprodukcyami prac najznakomitszych artystów polskich.
Nabywać można pojedynczo lub hurtownie: 2276

WSZELKĄ
BIELIZNĘ
ubrania kobiece i dziecinne
wykonywa
„SZWALNIA DLA DOTKNIĘTYCH WOJNĄ“
pod zarządem Komitetu Pań.
Sprzedaż odbywa się stale w lokalu „Szwalni“ plac Szczepański 7. i lokalu Ligi przemysłowej ul. Straszewskiego 28.
Wielki wybór taniej bielizny, ubrań dziecinnych, fartuszków itd.
ZAMÓWIENIA HURTOWNE ODWROTNIE
Ceny najniższe. **Ceny najniższe.**

DOSTAWCA NADWORNY
A. HAWEŁKA
W KRAKOWIE
poleca
znakomitą Herbatę Rangalla, Kompoty, Konfitury, Marmolady, Jarzyny, Sucharki szwajcarskie, Ryż szwajcarski w litrowych puszkach czysty lub z mięsem (Risotto). Koniak leczniczy — Wina tokajskie — Malaga.
TELEGRAMY: HAWEŁKA KRAKÓW.

PRYWATNE
KURSY PRAWNICZE
udzielają nauki w zakresie wszystkich egzaminów i rygorozów prawniczych. — Własne skróty w całości do egzaminu histor. w części do innych. - Przyjmuje się w ciągu bieżącego miesiąca wpisy na kurs do egz. histor. i sądowego. Osobne lekcye na żądanie.
Zgłoszenia od 3 — 5 popołudniu
Dr Kazimierz Kucharczyk
Kraków, Loretańska L. 3.

Buchalterka
pisząca na maszynie, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pod B. Z. do Administracyi „Głosu Narodu.“

Zaraz
do wynajęcia pokój frontowy duży umeblowany na parterze, tamże na II. piętrze 3 pokoje, przedpokój, kuchnia spiżarnia i t. d. t. j. (całe II. piętro) Wiadomość parter lub I piętro ul. Kochanowskiego 28. 2205

Bibułek
do papierosów i tutek dostarcza szybko, także w większych ilościach fabryka bibułek do papierosów »Janina« T. A. Budapeszt IX., Ernäutcza 26. 2158

Wielki wybór
Pierników miodowych i kruchych
Specyalność:
piernik litewski przekładany.
Kuracyjny miód ciśniony z plastrów.
poleca:
Eugeniusz Chodziński
Łobzowska 6. 1869

Kawy palonej
- najlepsza mięszanina -

Najlepsza mięszanka za 1 kg.	Kor. 4·70
San Jago, Perłówka najlepsza	» » » » 4.80
Caracas, Ouatemala, Portorico	» » » » 5.—
Jawa, Jamajka	» » » » 5.05
Honduras, Mocca	» » » » 5.10
Ceylon	» » » » 5·30

Kawa niepalona, herbata i kakao na każdą cenę, żądajcie cenników szczegółowych. — Wysyłam w pakietach pocztowych po 4¾ kg., albo koleją nieopłacono, z **ocleniem** za zaliczką. Dziennie wypala moja palarnia do 5.000 kg. kawy.
Zentral Amerikanischer Kaffee Import
M. KNELLER
Wien V. Ziegelofengasse 23 c.
Telefon 55/03 Rok założenia 1889.

Wiadomości o zaginionych.
Ogłoszenia o zaginionych umieszczamy w tym dziale za opłatą 1 K. za jeden raz. Należytość należy nadesłać z góry.

STANISŁAW BAR
kontrolor podatkowy z Niżankowic znajduje się jako jeniec cywilny w Taszkiencie — prosi rodzinę o listy pod adresem: Taszkient (Azya) Kruczykowskij preułok. Polski Komitet.

Ktoby miał jakiekolwiekbądź wiadomości gdzie znajduje się syn mój
Antoni Siatka
żołnierz 13 pp., który walczył ostatnio w Karpatach, raczy łaskawie mi donieść pod adresem: W. Siatka, Kraków, ul. Starowiślna l. 38.

Nakładem Wydawnictwa „Głosu Narodu“ Sp. z Ogr. odp. Redaktor odpowiedzialny i kierujący Roman Woyczyński. Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem Romana Horka.